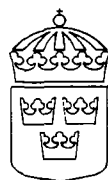

Justitieutskottets betänkande

1989/90:JuU11

Immunitet och privilegier för en
EG-delegation

1989/90
JuU11

Propositionen

I proposition 1989/90:36 föreslår regeringen (utrikesdepartementet) att riksdagen *dels* godkänner en överenskommelse den 19 oktober 1989 mellan Sverige och EG-kommissionen om upprättande av samt privilegier och immunitet för EG-delegationen i Sverige, *dels* antar ett genom propositionen framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Motioner

I motion 1989/90:Ju11 av Birgitta Hambræus (c) hemställs att riksdagen hos regeringen begär omförhandlingar med EG, varvid EG-delegationen erbjuds samma status som andra utländska beskickningar men de tre Europeiska gemenskaperna inte får rätt att vara juridiska personer i Sverige.

Enligt motionären förefaller regeringen i fråga om de Europeiska gemenskapernas ställning som juridiska personer i överenskommelsen den 19 oktober 1989 inte gälla praktiska arrangemang för delegationens arbete utan mera långtgående befogenheter.

I motion 1989/90:Ju12 av Kent Lundgren och Per Gahrton (båda mp) hemställs att riksdagen avslår propositionen.

Motionärerna vänder sig mot att regeringsförslaget innebär ett frångående från principen att Sverige beviljar immunitet och privilegier till en internationell organisation endast om Sverige är medlem i den; EG skulle kunna komma att upphöjas till en status som det i själva verket inte skall ha.

Utskottet

De Europeiska gemenskapernas kommission (EG-kommissionen) företräder den Europeiska kol- och stålgemenskapen (CECA), den Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEC) och den Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom). Sverige har undertecknat en överenskommelse med EG-kommissionen om upprättande av en delegation i

Sverige för de Europeiska gemenskapernas kommission (EG-delegationen). Enligt överenskommelsen skall EG-delegationen samt delegationsmedlemmarna jämte deras familjer och vissa andra personer tillerkännas immunitet och privilegier på samma sätt som gäller i fråga om utländska beskickningar i Sverige. I propositionen föreslås att riksdagen godkänner överenskommelsen och i anslutning härtil beslutar om en ändring i bilagan till 1976 års lag om immunitet och privilegier i vissa fall.

I fråga om avslagsyrkandet i motion Ju12 bör enligt utskottets mening framhållas att det föreligger särskilda omständigheter när det gäller Sveriges förhållande till EG. Sverige och EG har träffat ett flertal överenskommelser på olika områden. På dessa områden, men även i övrigt, förekommer talrika kontakter och ett omfattande samarbete mellan Sverige och EG. I likhet med vad departementschefen anför i propositionen anser utskottet att det mot denna bakgrund är ett starkt önskemål från svensk sida att en EG-delegation kan inrättas i Sverige. För att en sådan delegation skall kunna fungera på ett godtagbart sätt måste den — såsom också framhålls i propositionen — tillförsäkras immunitet och privilegier på samma sätt som sker i fråga om utländska beskickningar. Så har också skett i andra länder, bl.a. Norge.

Vad gäller önskemålet i motion Ju11 avseende de Europeiska gemenskapernas ställning som juridiska personer vill utskottet endast framhålla att regleringen i överenskommelsen den 19 oktober 1989 i denna del ansluter till innehållet i andra liknande överenskommelser, bl.a. den med Norge, och har sin grund i det förhållandet att de tre Europeiska gemenskaperna folkrättsligt sett har en allmänt erkänd rättssubjektivitet, dvs. ställning som juridiska personer, och att de, som också framgår av överenskommelsen, företräds av kommissionen. Det är därför enligt utskottets mening naturligt att i den nu ifrågavarande överenskommelsen erkänna gemenskaperna som juridiska personer för att de skall kunna fungera som andra juridiska personer i Sverige.

Som framgår av det anförda kan utskottet inte ansluta sig till det synsätt som uttrycks i motionerna. Utskottet avstyrker bifall till dem.

Vad gäller regeringsförslagen i övrigt föranleder de inget särskilt uttalande från utskottets sida. Förslagen tillstyrks alltså.

Utskottet hemställer

att riksdagen med avslag på motionerna 1989/90:Ju11 och 1989/90:Ju12 *dels* godkänner överenskommelsen den 19 oktober 1989 mellan Sverige och EG-kommissionen om upprättande av samt privilegier och immunitet för EG-delegationen i Sverige, *dels* antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

res. (mp)

Stockholm den 16 november 1989

På justitieutskottets vägnar

Britta Bjelle

Närvarande: Britta Bjelle (fp), Lars-Erik Lövdén (s), Jerry Martinger (m), Birthe Sörestedt (s), Ingbritt Irhammar (c), Bengt-Ola Rytter (s), Göthe Knutson (m), Eva Johansson (s), Björn Ericson (s), Göran Ericsson (m), Lars Sundin (fp), Anders Svärd (c), Kent Lundgren (mp), Sigrid Bolkéus (s), Barbro Andersson (s), Alf Eriksson (s) och Ingrid Burman (vpk).

Reservation

Kent Lundgren (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som börjar på s. 1 med "De Europeiska" och slutar på s. 2 med "tillstyrks alltså" bort ha följande lydelse:

Som framgår av propositionen har Sverige hittills tillämpat två principer vid bedömning av frågan om en mellanstatlig organisations representation här i landet skall beviljas immunitet och privilegier. Diplomatiska förbindelser har upprättats enbart med erkända stater och inte med organisationer. Mellanstatliga organisationer har dock beviljats immunitet och privilegier i Sverige, men bara om det varit frågan om organisationer där Sverige är medlem.

EG är inte en erkänd stat.

Sverige är inte medlem i EG.

Enligt utskottets mening saknas det anledning att till förmån för EG eller något av dess organ göra avsteg från hävdvunna principer. Såsom föreslagits i motion Ju12 bör därför propositionen avslås. Detsamma gäller önskemålet om omförhandlingar i motion Ju11.

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ju12 avslår proposition 1989/90:36 och motion 1989/90:Ju11.

